

Motto: Optimisté prohlašují,
že žijeme v nejlepším z možných světů
a pesimisté se obávají, že je to pravda.

Článek pojednává o tzv. evropských bojových uskupeních (EU BG), jejich cílech, požadovaných schopnostech a možném použití. Poukazuje na zapojení ČR do těchto struktur a na právní stránku použití EU BG. V neposlední řadě se také zmíňuje o vztahu EU BG a NATO.

Úvod

Bývalá světová mise se postupně mění a ideologie pokroku a morálního vedení se může stát ideologií jednoduchého rozšíření moci. [1] Role zprvu idealistická a nesobecká se může změnit na úplně lhostejnou k budoucnosti.

Je hezké věřit velmoci, že nás ubrání, kdykoliv to budeme potřebovat. Moudřejší a odpočívěnější je si uvědomit, že každá velmoc se bude chovat tak, aby hájila své zájmy, a to až na prvém místě. Doposud se tak každá velmoc chovala a jejich zájmy v minulosti nebyly nikdy ztotožněny s českými. Zajímavé jsou i názory, že tomu bylo právě naopak. Proto se, podle našeho názoru, v současnosti jeví pro budoucnost prozírávější spoléhat se především (prioritně) na sjednocenou obrannou politiku Evropy, do které ovšem musíme také něco přinést s tím, že nebudeme zanedbávat ostatní spojenecké závazky.

Žádný malý stát si nemůže dovolit použít jakékoli zbraně ofenzivně (možná by to znamenalo jeho okamžité vyhlazení), ale extrémisté ano. Proto je nutné mít takové společné jednotky, které jsou schopné rychlé reakce a splnění úkolů v požadovaných operacích. Pro nás to může znamenat i nepřímé zapojení a to z důvodu, že ČR může být na přímé linii mezi krizovými oblastmi a státy zainteresovanými na řešení krizí ohrožujících bezpečnost Evropy.

Legitimita zapojení se do systému EU BG

Právní řád demokratického právního státu má zajišťovat kromě jiného základní podmínky jeho fungování. Zajištění bezpečnosti státu a jeho občanů je nesporně jeden z nejdůležitějších úkolů zapadající do tohoto rámce.

K obraně a zajištění životních zájmů je ČR legitimovaná použít všech dostupných prostředků, od diplomatických aktivit až po vojenskou sílu.

Strategickým principem zajišťování obrany ČR je aktivní účast v kolektivním systému obrany NATO vycházejícím ze zásad legitimacy a legality. Při své činnosti by tedy měly ozbrojené síly respektovat právo ČR a mezinárodní právo týkající se ozbrojených konfliktů. Zajištění obrany ČR na národní i alianční úrovni by mělo být nadále realizováno především preventivními

opatřeními. Účinnost preventivního (odstrašujícího) působení snižuje nutnost reaktivních opatření, včetně použití vojenské síly.

Nezastupitelným a mezinárodním právem uznaným činitelem bezpečnostních vztahů i v současném světě zůstává OSN. Je nesporné, že interpretovat mezinárodní právo rozdílně s touto zásadou by bylo porušením smluvních dohod. Světovou organizaci tedy není třeba obcházet, ale je třeba ji zásadním způsobem reformovat, což bude náročným a složitým úkolem.

Instituce odpovědné za rozhodování o vysílání a nasazení jednotek AČR by měly vždy postupovat podle pravidel stanovených mezinárodním a vnitrostátním právem. Měly by mít na paměti, že uplatnění vojenské síly je až tím posledním, nejzazším řešením, na kterém se skutečně usnese mezinárodní společenství.

Iniciativa EU Battle Groups (BG), do které se ČR přihlásila, má své opodstatnění, zejména s ohledem na smluvně zakotvený systém společné obrany. Nespornou výhodou „globalizace bezpečnosti“ se jeví snížené náklady na zabezpečení obrany na národní úrovni. Tato cesta, měla byt směrována k zabezpečení základních atributů svrchovaného, jednotného a demokratického právního státu, musí vycházet z vnitrostátně, komunitárně a mezinárodně zakotvených pravidel chování.

Problematika vojenských schopností EU vyznačujících se možností velmi rychlého rozmístění do prostoru působení je úzce spjata s ambicemi EU nejen v rámci **druhého pilíře** (viz tab. 1), jehož obsahem je společná evropská bezpečnostní a obranná politika (ESDP) EU. Jde také o působení EU jako celku a rovněž o způsobech, jak čelit novým (budoucím) hrozbám.

European Union		
First Pillar	Second Pillar	Third Pillar
European Communities (EC)	Common Foreign and Security Policy (CFSP)	Police and Judicial Co-Operation in Criminal Matters (PJCC)
☐ Customs Union and Single market ☐ Common Agricultural Policy ☐ Common Fisheries Policy ☐ EU competition law ☐ Economic and Monetary Union ☐ EU-Citizenship ☐ Education and Culture ☐ Trans-European Networks ☐ Consumer protection ☐ Healthcare ☐ Research (e.g. Sixth Framework Programme) ☐ Environmental law ☐ Social policy ☐ Asylum policy ☐ Schengen treaty ☐ Immigration policy	Foreign policy: ☐ EU Battle Groups, European Rapid Reaction Force ☐ Peacekeeping ☐ Human rights ☐ Democracy ☐ Foreign aid ☐ Security policy: ☐ European Security and Defence Policy	☐ Drug trafficking and weapons smuggling ☐ Terrorism ☐ Trafficking in human beings ☐ Organized crime ☐ Bribery and fraud

Tab. 1: The “Maastricht Temple”

Evropská bezpečnostní a obranná politika (ESDP - European Security and Defence Policy) považuje za hlavní prvek druhý pilíř EU „Společnou zahraniční a bezpečnostní politiku (CFSP

- *Common Foreign and Security Policy*). ESDP byla inicializována amsterdamským dohovorem (1999), kterým se zahájilo budování společné bezpečnostní a obranné politiky. Tato politika by se měla podílet na řešení humanitárních a záchranných akcích, udržování a prosazování míru a plnění ostatních stanovených úkolů tzv. petersbergských úkolů. [2] K tomu musí mít EU schopnosti a kapacity pro vedení samostatných akcí za pomoci spolehlivých vojenských sil. To znamená rozhodovat o jejich použití, jejich pohotovosti k akci v závislosti na vývoji krize bez oslabení akceschopnosti NATO.

Evropská bezpečnostní strategie, přijatá v prosinci 2003, mimo jiné zdůrazňuje **roli EU jako globálního aktéra**. Zmiňuje se o nutnosti transformovat ozbrojené síly do menších mobilních sil schopných rychlého rozmístění, rychlé a efektivní reakce na vzniklé krizové situace (expediční síly).

Současně s přijetím evropské bezpečnostní strategie rozhodla Rada EU formálně o zintenzivnění práce na **výstavbě sil rychlé reakce EU** (*RRF - EU Rapid Response Force*) na základě již schváleného vojenského záměru rychlé reakce (*EU Military Rapid Response Concept*).

Projekt EU BG je projekt připravený v kontextu ESDP k řešení mezinárodních krizí. Cílem tohoto projektu je mít k dispozici několik jednotek schopných rychlého nasazení v rámci mezinárodní intervence, schopných plnit úkoly v plném spektru operací, a to ještě v kratším čase než ostatní evropské síly rychlé reakce. Jedním z jejich nejdůležitějších úkolů může být příprava podmínek pro nasazení hlavních sil EU (NATO) v prostoru operace.

BG je nejmenší samostatná vojenská jednotka (uskupení), která je schopna rozmístění a udržitelnosti v prostoru operace. Má stanoveny doby pohotovosti k nasazení a dosažení prostoru operace, včetně doby působení v operaci.

Věcné projednávání bylo zahájeno v únoru 2004 a vycházelo ze společného britsko-francouzsko-německého návrhu, který spočíval v tom, že k možné realizaci sil rychlé reakce EU by mělo dojít prostřednictvím naplnění zámyslu vytvoření bojových uskupení EU. Tento záměr byl schválen Evropskou radou v červnu 2004.

V té samé době vrcholily práce na novém „hlavním cíli 2010“ (*HG 2010 - Headline Goal 2010*), který nahradil původní cíl vojenských schopností EU v rámci ESDP - *Helsinki Headline Goal* z roku 1999. Nový HG 2010, který definuje nové základní požadavky na vojenské schopnosti, byl přijat v květnu 2004.

HG 2010 akcentuje (klade důraz na) kvalitativní stránku nabízených vojenských schopností – dostupnost, rozmístitelnost a udržitelnost sil, jejich interoperabilita, vybavení, velení a řízení, efektivní zpravodajská činnost a průzkum, účinnost nasazení, odolnost a ochrana apod. V definování HG 2010 se také odráží evropská bezpečnostní strategie, vývoj strategického (bezpečnostního) prostředí a zkušenosti z prvních vojenských operací EU. **Klíčovým prvkem HG 2010 je vytvoření sil rychlé reakce EU**, a to i cestou bojových uskupení EU.

Hlavní smysl zámyslu vytvoření EU BG spočívá ve zvýšení schopnosti EU reagovat vojensky na vzniklé krizové situace především rychlým, efektivním a účinným rozmístěním předem připravených a vyčleněných bojových jednotek udržovaných v příslušném stupni pohotovosti.

Pro dokreslení obrazu dynamiky vývoje v této oblasti uvádíme, že již v listopadu 2004 se v Bruselu uskutečnila konference k závazkům vojenských schopností, na které členské státy EU deklarovaly celkem **13 bojových uskupení** pro rotace pokryvající období od roku 2005 až do roku 2009.

Pro každé deklarované uskupení je v současnosti určován **vedoucí národ**, který má operační velení podle modelu vytvořeného během operace EU na udržení míru v Demokratické republice Kongo (Operace Artemis). Deklarovaná uskupení jsou následující:

☐ Francie	☐ Německo, Nizozemí, Finsko	☐ Itálie, Španělsko, Řecko a Portugalsko
☐ Itálie	☐ Německo, Česká republika a Rakousko	☐ Švédsko, Finsko a Norsko
☐ Španělsko	☐ Itálie, Maďarsko a Slovensko	☐ Velká Británie a Nizozemí
☐ Velká Británie		
☐ Francie, Německo, Belgie, Lucembursko, Španělsko	☐ Polsko, Německo, Slovensko, Litva a Lotyšsko	
☐ Francie a Belgie		

Dnem 1. ledna 2005 pak záměr EU BG vstoupil do období počátečních operačních schopností a pro první polovinu roku 2005 bylo do pohotovosti vyčleněno britské bojové uskupení.

EU BG je jedním z možných způsobů naplnění záměru sil rychlé reakce EU. Je definováno jako vojensky účinná, spolehlivá a soudržná bojová formace sil vysoké pohotovosti EU, schopná vést samostatnou operaci nebo počáteční fáze operací většího rozsahu. Je založeno **na praporním úkolovém uskupení o počtu zhruba 1500 vojáků**, posíleném prvky bojové podpory a prvky zabezpečení. Může být postaveno na mezinárodních základech, avšak čisté jednonárodní BG není vyloučeno. Jeho organizační struktura může být upravena v závislosti na charakteristice konkrétní operace. EU BG je podřizováno určenému operačnímu velitelství EU.

Scénář pro nasazení bojového uskupení není jednoznačně daný. EU BG může být nasazeno k plnění úkolů v rámci celého spektra tzv. scénářů EU podle „Katalogu požadavků 2005“ (Requirement Catalog 2005).

Jedná se o následující varianty scénářů:

- oddělení znepřátelených stran použitím síly včetně nastolení míru a zabezpečení zásobovacích linií;*
- předcházení konfliktu včetně preventivního nasazení vojsk, odzbrojovacích operací a prosazení embarga;*
- evakuace osob z nepřátelského prostředí;*
- asistence v humanitárních operacích jiných mezinárodních organizací včetně asistence při odstraňování následků katastrof a asistence při evakuaci uprchlíků;*
- obsazení míst vstupů do prostoru operace (přístavů anebo letišť) a zajištění nasazení hlavních sil při operacích většího rozsahu;*
- k plnění dalších úkolů a řešení situací v rozsahu schválených operací.*

Z hlediska možného prostoru působení by do těchto operací mohlo být nasazeno EU BG v souladu s evropskou bezpečnostní strategií kdekoliv na světě (tzn. i mimo prostor EU – pravidelně aktualizovaný seznam krizových oblastí – EU Watchlist). Z plánovacích důvodů se uvádí vzdálenost do 6000/15 000 km od Bruselu.

Schopnost rychlé reakce v případě EU BG znamená schopnost rozmístitelnosti (přepřevitelnosti) a zahájení plnění bojového úkolu v prostoru možné operace do **deseti dnů** od rozhodnutí Rady EU zahájit takovou operaci.

V každém případě se bude jednat o složitý, komplexní a především velmi rychlý rozhodovací a schvalovací proces jak na úrovni Bruselu, tak i na národní úrovni členské země, a to zejména z důvodu velmi krátké doby na zplánování operace. Toto bude vyžadovat zahájení operačního plánování souběžně s probíhajícími politickými procesy a účast operačního velitele a jeho operační skupiny na tomto rozhodovacím a schvalovacím procesu již od počátku politického řešení krizové situace.

Jak již bylo uvedeno, může být struktura EU BG upravena v závislosti na charakteristice konkrétní operace přidáním nebo odebráním některých specifických schopností nebo kapacit. Zcela jistě se bude lišit co do struktury, velikosti zásob, druhu materiálu a munice například bojové uskupení vyslané k oddělení válčících znepřátelených stran silou (*SOPF - Separation of Parties by Force*) od bojového uskupení vysланého k zabezpečení humanitární nebo evakuační (stabilizační) operace.

Důležitou oblastí je také velení a řízení. Každému EU BG musí být přiřazeno odpovídající velitelství sil (*FHQ - Force Headquarters*) a velitelství operace (*OHQ - Operation Headquarters*), přičemž v současné době má EU k dispozici celkem pět různých OHQ (ve Velké Británii, Francii, Německu, Itálii a Řecku).

K rozpracování specifického kroku stanovujícího, že EU by měla mít k dispozici síly rychlé reakce do roku 2007, bylo vytvořeno a schváleno několik dokumentů, které definovaly období počátečních a plných (konečných) operačních schopností a vzaly do úvahy otázku úrovně ambicí EU na souběžné vedení dvou operací silami rychlé reakce, včetně schopnosti zahájit obě operace téměř současně.

Období počátečních operačních schopností tak bylo stanoveno od počátku roku 2005 do konce roku 2006. Počátkem roku 2007 pak „Záměr bojových uskupení“ – *EU Battlegroups Concept* – vstoupil do období plných operačních schopností.

Hlavní rozdíl mezi těmito obdobími spočívá v tom, že pro období počátečních operačních schopností se snížila úroveň ambice EU vést souběžné dvě operace a předpokládalo se vedení pouze jedné operace.

Přehled závazků jednotlivých členských zemí EU jak pro období počátečních operačních schopností, tak i pro období plných operačních schopností záměru EU BG je uveden v tab. 2. Je zřejmé, že po dosažení plných operačních schopností má EU v pohotovosti k vedení operací v každém pololetí dvě BG.

Úroveň vojenských schopností EU je definována, stejně jako je tomu i v NATO, kvalitou vojenských schopností jednotlivých členských zemí, které se dobrovolně rozhodnou vyčlenit část svých sil a prostředků ve prospěch mezinárodní organizace (v tomto případě EU BG).

Málokterá členská země si může dovolit budovat dvě oddělené sady sil a prostředků, zvláště pro EU a zvláště pro NATO. V situaci, kdy obě zmíněné organizace budují své síly se schopností rychlé reakce – *NATO Response Force* (*NRF - NATO síly reakce*), a bojová uskupení EU BG (*RRF - Rapid Response Force*), i když samozřejmě tyto záměry nejsou totožné, hraje **princip jedné sady sil** (*Single Set of Forces*) a **princip jedné sady zdrojů** (*Single Set of Resources*) klíčovou roli v procesu rozvoje obou záměrů rychlé reakce.

V průběhu věcného projednávání záměru EU BG byla dosažena shoda v otázce kompletnitity a vzájemného posilování obou záměrů. Podrobné standardy vojenských schopností, praktické metody a procedury používané v rámci NRF by tak měly být shodné i pro síly a prostředky vyčleňované do pohotovosti v rámci záměru EU BG (RRF).

Rok	Přispívající členské státy a třetí státy
2006/1	Itálie, Španělsko, Portugalsko, Řecko
2006/2	Francie, SRN, Belgie
2007/1	Francie, Belgie
	SRN, Nizozemí, Finsko
2007/2	Itálie, Maďarsko, Slovinsko Řecko, Bulharsko, Rumunsko, Kypr
2008/1	Švédsko, Finsko, Estonsko, Norsko Španělsko, Francie, SRN
2008/2	SRN, Francie, Španělsko, Belgie, Lucembursko Velká Británie
2009/1	Itálie, Španělsko, Portugalsko, Řecko TBD (to be determined) – bude upřesněno
2009/2	Česko, Slovensko Belgie, Francie
2010/1	Polsko, SRN, Lotyšsko, Litva, Slovensko Velká Británie, Nizozemí
2010/2	Itálie, Rumunsko, Turecko

Tab. 2: Přehled závazků

Jak je to se zapojením ČR do EU BG?

Princip, který by měl zajistit, že nebudeme vytvářet nadbytečné duplicitní struktury, stanovovat konfliktní standardy a požadavky, a že budeme efektivně vynakládat finanční prostředky, je pro ČR klíčový.

Jednoduše řečeno, AČR má stejné sily pro operace pod velením NATO, jako pro operace vedené pod velením EU. Z toho vyplývá, že je žádoucí, aby měl voják „v kapse“ jednu příručku pro vedení bojové činnosti a byl standardně cvičen pro vedení operací pro obě organizace.

Zapojení ČR do záměru EU BG započal „starší“ aktivitou, kterou představoval záměr vybudovat společné německo-rakousko-české bojové uskupení pro rok 2010.

O zapojení ČR do vytváření sil rychlé reakce EU, tj. EU BG, hovoří současná **vojenská strategie ČR**, která stanovuje, že nasazení jednotek do NRF či RRF (EU BG) bude uskutečněno na základě rozhodnutí Parlamentu ČR a čl. 43 Ústavy.

Mandát pro zapojení do EU BG stanovuje materiál „**Přístup ČR k evropské bezpečnostní a obranné politice**“, který byl dne 27. října 2004 schválen vládou ČR. Ten předpokládá aktivní zapojení a konkrétně zmiňuje zapojení prostřednictvím spolupráce se SRN a Rakouskem.

Tento záměr ČR potvrdila dne 22. listopadu 2004 v Bruselu na **konferenci k závazkům vojenských schopností**, kde ministr obrany ČR potvrdil, že ČR hodlá přispět do společného bojového uskupení se SRN a Rakouskem jednotkou v síle do 500 vojáků na vozidlech pro období po roce 2007.

Od té doby nebyl učiněn žádný výrazný pokrok, především proto, že SRN rozhodla, s ohledem na své další příspěvky do záměru bojových uskupení EU, o odložení výstavby této společné BG až za horizont 2010 (zatím se hovoří o roku 2011).

Pokud jde o výstavbu česko-slovenského bojového uskupení EU, dne 11. května 2005 se v Bruselu uskutečnila konference ke koordinaci bojových uskupení EU, kde bylo zjištěno,

že pro roky 2007 a 2009 zůstalo nepokryto celkem **pět rotací**. Dne 23. května 2005 pak lucemburské předsednictví společně s generálním tajemníkem/vysokým představitelem pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku EU Javierem Solanou vyzvalo ministry obrany členských zemí EU k opětovnému přehodnocení svých závazků a k doplnění chybějících bojových uskupení EU.

Na základě této výzvy rozhodl ministr obrany ČR vypracovat analýzu možností a dopadů vytvoření příspěvku do bojového uskupení EU. Následně se uskutečnila celá řada jednání, jejichž výsledkem bylo potvrzení záměru vytvořit česko-slovenské EU BG, ve kterém ČR bude plnit roli vedoucího státu, určeného pro zařazení do sil rychlé reakce EU pro pohotovost ve druhé polovině roku 2009.

Tento záměr pak deklarovali ministři obrany ČR a SR na zasedání ministrů obrany členských zemí EU v listopadu 2005 a na jednání podepsali Společné komuniké ministrů obrany České republiky a Slovenské republiky.

V současné době pracuje rezort obrany s dokumenty, které zahájily proces výstavby česko-slovenského EU BG, byly určeny koordinační struktury, rozděleny úkoly a odpovědnost za způsob řízení a za výstavbu EU CZ/SK BG. Jedná se o „**Organizační nařízení ministra obrany k výstavbě česko-slovenského bojového uskupení EU s pohotovostí k nasazení ve druhé polovině roku 2009**“, ze dne 8. února 2006 a „**Organizační nařízení náčelníka Generálního štáb AČR k výstavbě a přípravě CZ/SK bojového uskupení EU (Battle Group)**“, ze dne 6. března 2006. V dokumentech jsou určeny úkoly a odpovědnosti jednotlivých organizačních celků a funkcionářů rezortu obrany za splnění deklarovaného závazku.

Spolupráce NATO - EU

Potom, co se ministři obrany členských států EU rozhodli vybudovat bojová uskupení, vznikly obavy, že tyto iniciativy by mohly oslabit koncepci sil reakce NATO.

V současnosti je akceptované mínění, přestože se aktuální cíle NATO a EU mohou lišit, že jde o společný zájem na globální bezpečnosti a krizovém řízení. Praktická spolupráce mezi NATO a EU se realizuje na základě dohody „Berlín plus“.

Synergii sil rychlé reakce NATO a EU je možné vidět v těchto aspektech:

- operovat na stejném bojišti, ale v odlišných regionech, s odlišnými úkoly a schopnostmi,
- operovat ve sledech, tj. vystřídat jednu sílu druhou ve stanoveném bodě operace, a zároveň převzít zodpovědnost za vedení operace,
- vzájemně si propůjčovat schopnosti (kapacity), bez ohledu na to, kdo je zodpovědný za vedení mise.

Požadované schopnosti

EU je globální činitel, připravený sdílet odpovědnost za globální bezpečnost. Aby byly tyto ambice věrohodné, musí být rozmištění ozbrojených (vojenských) sil schopno podporovat diplomaci a další prostředky pro řešení konfliktů kdekoli na světě. Z tohoto důvodu se počítá s tím, že vojenský potenciál bude způsobilý provádět jakékoli akce v zahraničí i ve strategicky vzdálených oblastech operace za účelem potlačit hrozby přímo v jejich kořenech (v prostorech vzniku).

Do popředí vyvstává potřeba zvládnout koordinaci mezi námořními, pozemními a vzdušnými složkami, složkami speciálních sil a logistickými složkami. Úzká součinnost je trvale vyžadována pro sjednocení manévrů a palebné síly od všech složek. To umožní dosažení vyššího tempa, větších účinků a rychlejší účinné použití bojové síly s menšími rozmístěnými silami.

Vojenské síly by měly být připraveny na působení s dalšími nečlenskými zeměmi EU a s národními a mezinárodními (vládními i nevládními) organizacemi, včetně NATO a OSN.

Budoucí operace EU budou civilně-vojenské komplexně vedené operace, kombinující vojenské a právně vynucené akce, akce humanitární pomoci, ekonomické, legální a politické (diplomatické) akce. Operace by měly být plánovány a vedeny jako komplexní, využívající různé nástroje EU. Toto bude zahrnovat nutnou koordinaci řízení a ovlivní vojenské a civilní uspořádání velení a řízení. Vojenská uskupení by proto měla mít schopnost flexibility pro změnu svého úkolu v oblasti řízení z „podporovaného“ na „podporujícího“ a naopak podle toho, kdo bude určen do vedoucí role v rámci společné kombinované operace.

Příprava a vedení budoucích operací EU BG bude vyžadovat nepřetržité využívání aspektů souvisejících s vesmírem, stejně jako komunikaci, detekci a identifikaci všech zúčastněných prvků.

Závěr

„Evropa nebyla dosud schopna řešit konflikty a nesmí podceňovat radikální změny v globalizovaném světě. Proto je dobré, že se přiklání k neagresivnímu řešení konfliktů.“ [3]

Jsme přesvědčeni, že Evropa je schopna čelit civilizačním hrozbám tím, že bude odporovat těmto hrozbám s citem a inteligencí, ne „obrannými“ válkami ve jménu svého profitu, které tyto konflikty jen zjednoduší, zhoršují a prodlužují a v žádném viditelném smyslu naši civilizaci neobhajují.

Spoléhat se na sjednocenou Evropu je stejně realistické jako se spoléhat pouze na Spojené státy americké. Chovejme se jako spojenci s Evropou i USA. Praví spojenci jsou ale též nezávislí, a tak i my si musíme dále promýšlet svou nezávislou vlastní politiku, například ve vytvářené „Dlouhodobé vizi rozvoje rezortu obrany“ (!). Svým příspěvkem do systému EU BG jsme potvrdili, že stojíme po boku našich spojenců. „Být spojencem ale neznamená následovat svého spojence na každém kroku jeho politiky; znamená to být si přesně vědom toho, kde zájmy obou zůstanou společné.“ [4]

Doufáme, že jsme vás, kdo ještě váhal, přesvědčili, že EU BG jsou a budou spolehlivým komponentem evropské společné obrany, v němž má ČR své nezastupitelné povinnosti a že AČR je schopna tyto nové úkoly plnit.

Dobrá znalost celkové situace je nezbytným předpokladem pro efektivní vedení operace, proto by se měla velitelská příprava trvale zabývat geopolitickými rozbory všech krizových oblastí.

Jako velmi důležité se pro přípravu BG k nasazení jeví zvládnutí postupů při využití dostupných použitelných prostředků pro strategickou přepravu na velkou vzdálenost. To vyžaduje adekvátní zvládnutí zplánování nasazení s využitím včasných a bezpečně dosažitelných prostředků a procedur při vzdušném, námořním a pozemním transportu.

V rámci požadavku udržitelnosti se naučit využívat a řídit mnohonárodní spojenou, kombinovanou logistiku.

Poznámky:

- [1] William PFAFF. Manifest Destiny: a New Direction for America, *The New York Review of Books*, 15. února 2007.
- [2] **Petersbergské úkoly** stanovují funkce evropských sil rychlé reakce (*EU RRF - European Union Rapid Reaction Force*). Byly stanoveny pro humanitární, záchranné, peacekeepingové a peacemakingové operace včetně odzbrojovacích a pro plnění úkolů v oblasti vojenského poradenství a pomoci, úzce spojovaných s postkonfliktní stabilizací v prostoru operace. Stanovují také, že všechny tyto akce mohou přispívat v boji proti terorismu, včetně podpory třetím zemím v úsilí vypořádat se s terorismem na svém území.
- [3] Tony JUDTA, *Postwar*, 2006.
- [4] Prof. Pavel MACHOTKA, Montone, Itálie.

Literatura:

- Bezpečnostní strategie České republiky*, schváleno vládou 10. prosince 2003, Praha.
- Vojenská strategie České republiky*, schválená vládou dne 9. června 2004, Praha.
- Strategický velitel Nato: Strategická vize: Vojenská výzva, SACO, SHAPE, Belgie a SACT, Norfolk, USA*, 2004.
- The Report on Long Term Vision Strand 2 as agreed by the EUMC on 06 June 2006*.
- KRÁSNÝ, A., SOCHA, O. Možné vlivy bezpečnostního prostředí na Českou republiku a její ozbrojené síly, *Obrana a strategie*, Brno, 2006, č. 1, ISSN 1214-6463.
- KRÁSNÝ, A., SOCHA, O. Operační prostředí. *Vojenské rozhledy* č. 2, Praha 2007, ISSN 1210-3292.
- BÁLINT, M. Úvodní referát k problematice bojových uskupení EU Battle Groups, *Sborník z 9. mezinárodní konference interoperability „Nasazení bojových skupin k odvrácení regionálních konfliktů“*, ÚOTS UO Brno, 2006, ISBN 80-7231-174-3.
- SKORUŠA, L. Právní aspekty vyslání a nasazení Battle Groups na cizím území. *Sborník z 9. mezinárodní konference interoperability „Nasazení bojových skupin k odvrácení regionálních konfliktů“*, ÚOTS UO Brno, 2006, ISBN 80-7231-174-3.

Zkratky:

BG	Battle Groups (bojová uskupení)
CFSP EU	Common Foreign and Security Policy (společná zahraniční a bezpečnostní politika)
CIMIC	Civil-Military Cooperation (civilně-vojenská spolupráce)
EBO	Effect Based Operations (operace se silným vojenským i psychologickým účinkem, operace založené na účincích-efektu)
ESDP	European Security and Defence Policy (evropská bezpečnostní a obranná politika)
EU	European Union (Evropská unie)
EU BG	European Union Battle Groups (evropská bojová uskupení)
EU RRF	European Union Rapid Reaction Force (evropské síly rychlého reagování, rychlé reakce)
FHQ	Force Headquarters (velitelství sil, operační velitelství)
NRF	NATO Response Force (síly reakce NATO)
OHQ	Operation Headquarters (velitelství operace, strategické velitelství)
SOPF	Separation of Parties by Force (oddělení znepřátelených stran silou)
OPZHN	ochrana proti zbraním hromadného ničení
OSN	Organizace spojených národů